

ondersteld wel belangrijk genoeg, om zoo herhaaldelijk te verzekeren, dat een specifieke oorzaak van het trachoom moet worden ontkend? Wij kunnen daarmede wachten tot het bacteriologisch onderzoek iets heeft opgeleverd van beteekenis. Dat stem ik gaarne toe, dat tot op heden omtrent de bacteriologie van het trachoom niets betrouwbaars is medegedeeld.

De contagionisten hebben noodig aan te nemen, dat in het conjunctivaal-secreet smetstof voorhanden is en dat die smetstof, als ze *slecht verzorgde* oogen treft, trachoom kan maken. Deze onderstelling wordt niet te niet gedaan door de geciteerde observatie van Dr. JITTA, *verpleegsters* betreffende, die met conjunctivaal-etter waren geïnfecteerd. Het kan daarom wel zijn, dat de secretie en de knobbelvorming door verschillende microben worden veroorzaakt, maar de argumenten, die Dr. BLAAUW er tegen aanvoert en de „uiteenzetting „van den samenhang tusschen trachoom en afscheiding” zullen geen contagionist overreden. Dr. BLAAUW meent zelf, dat het trachoomlijden reeds in de eerste jeugd begint, „bij voorkeur bij kinderen „beneden den leeftijd van 6 jaar voorkomt”, en zou daaruit wellicht de gevallen van immuniteit kunnen verklaren, die hem thans verwonderen en tegen de contagionisten in het harnas jagen.

In zake de therapie beveelt de Schrijver nitras argenti voor de conjunctiva en atropine voor de corneale complicaties aan. Heeft hij de sulphas cupri en de eserine, die hij „ten sterkste verwerpt”, wel in een voldoende aantal gevallen toegepast?

De Schrijver is een aanhanger van de excisie der overgangsplooi in gevallen, waar de scheikundige therapie in den steek laat. Hij deelt een statistiek mede van Dr. JOSEPHUS JITTA, die dit gunstig oordeel zeer ondersteunt.

Mijn uitvoerige bespreking van de dissertatie van Dr. BLAAUW moge den Schrijver het bewijs leveren, dat hij zijn doel heeft bereikt, n.l. een boekje geschreven, dat aanspoort om opnieuw de behandelde quaestie te overwegen en de aangehangen meeningen opnieuw aan de feiten te toetsen.

Dr. M. STRAUB.

INGEZONDEN.

DE OPHTHALMOLOGISCHE SECTIE DER BRITISH MEDICAL ASSOCIATION.

De jaarlijksche bijeenkomst der British medical Association werd ditmaal den 1sten tot 3den Augustus te Bristol gehouden. Door den President der ophthalmologische sectie, Dr. RICHARDSON CROSS, was veel moeite besteed zijn sectie zoo belangrijk mogelijk te doen zijn, en daar het Ophthalmologisch Congres de week daaraan volgende te Edinburg gehouden zou worden, gaven

ook vele Buitenlandsche Oog-artsen aan zijn roepstem gehoor en namen over Bristol hun weg naar het Noorden. Vooral Amerika was sterk vertegenwoordigd, verder Frankrijk, Zwitserland, enz. Hierdoor scheen het mij interessant genoeg toe, om in het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* kort verslag te doen van deze vergadering, waartoe ik de eer had door mijn vroegeren Chef Dr. CROSS uitgenoodigd te zijn.

Zooals zulks in Engeland te doen gebruikelijk is, werd ook dit Congres den dag vóór dat de werkzaamheden zouden beginnen, plechtig geopend en werden de leden en gasten door den President verwelkomd. Daarna de annual service in de cathedraal, die vooral door de dames druk bezocht werd, terwijl de heeren meer de voorkeur gaven aan een lunch, waarop vele Bristolians hun vrienden van buiten onthaalden.

Dien avond waren de Congres-leden uitgenoodigd op de tentoonstelling, die bij deze gelegenheid gehouden werd, een bijeenkomst bij te wonen, die men in het Engelsch musical conversazione noemt, en in het Hollandsch als promenade-concert zou betitelen. Nu is een zaal, waar de meeste ruimte door uitstallingen in beslag is genomen, niet bijzonder geschikt voor zulk een talrijke opkomst en daar men ook al uit gebrek aan ruimte het rijkelijk voorziene buffet aan den ingang had geplaatst, gaf dit dadelijk bij het binnenkomen groote belemmering; want de zoo beschaafde Engelschen drongen hier, zij het ook op meer fatsoenlijke wijze, even goed op het buffet aan als de Duitse artsen en Italiaansche studenten op het Congres te Rome.

Den volgenden dag viengen, na een korte Algemeene Vergadering, de werkzaamheden der secties aan.

In de oogheelkundige sectie die, zooals reeds boven vermeld, druk bezocht was, was een der belangrijke vraagpunten, die ter sprake gebracht werden, *de behandeling van trachoma*. Nieuwe methoden werden niet aangegeven; integendeel bleek bij de discussie, dat uitsluitend sulfas cupri en nitras argenti hun ouden roem zoowel in Europa als in Indië konden handhaven. De operatieve behandeling werd bijna niet aangeroerd, hoewel KNAPP, die het rolpincet tot het uitdrukken van noduli heeft aangegeven, ter vergadering aanwezig was.

Een meer wetenschappelijk onderwerp werd behandeld door GRIFFITH nl. *een critiek over de laatste onderzoekingen omtrent het corpus ciliare als producent van het waterachtig vocht*. Hij was het in vele opzichten oneens met TREACHER COLLINS en meende, dat, wat door dezen voor glandulae aangezien werd, in werkelijkheid plooien in de pigment-cellenlaag waren. Wel ontkende hij niet het bestaan van tubulaire kliertjes; maar hij meende, dat hun aantal overschat was, en dat zij in geen geval van invloed waren op de productie van het waterachtig vocht, daar zij bij albino-konijnen geheel ontbreken.

Om den histologischen bouw van gepigmenteerde oogen microscopisch te kunnen nagaan, had hij een gemakkelijker bleek-methode gebezigd dan door COLLINS was aangegeven. Zijn methode is als volgt: na de gewone harding in MÜLLER'S vocht en uitwassching, wordt het te onderzoeken weefsel 48 uren in de bleek-solutie — euehlorine — gelegd en vervolgens uitgewasschen en nu gehard in alcohol. (Deze euehlorine wordt bereid door 1 gram chloras potassae in een drooge stopflesch met 2 gram sterk zoutzuur te schudden en daarop 200 gram gedistilleerd water te gieten,

Ook bestreed GRIFFITH op grond van injectie-proeven de meening van NICATI, dat de chorio-capillaris zich naar voren onder het epitheel van het corpus ciliare zou voortzetten.

De slotsom, waartoe hij kwam, was, dat het waterachtig vocht uitgescheiden werd door de processus en dat de glandulae van COLLINS misschien het pigment produceeren, daar zij bij sterk gepigmenteerde oogen het talrijkst zijn en bij albino's geheel ontbreken.

LANDOLT uit Parijs gaf *eenige regels ter vergemakkelijking van de diagnose van parese der uitwendige oogspieren*. Bij het onderzoek laat hij den patiënt met het hoofd rechtop op eenigen afstand naar een kaarslicht kijken en bedekt een der oogen liefst het beste met een rood glas. Zijn eerste regel is dan: het aangedane oog is datgene, dat overeenkomt met het beeld in welks richting de diplopia toeneemt, d. w. z. heeft men bijv. homoniem dubbelzien, behoort dus het linker beeld aan het linker oog, het rechter beeld aan het rechter, dan zal, indien de beelden bij het zien naar links uit elkaar gaan, het linker oog aangedaan zijn en omgekeerd.

Heeft hij aldus gevonden in welk oog de ziekte zetelt, dan past hij zijn tweede wet toe, nl. de verlamde spier is diegene, die aan het oog den stand en de richting van het valsche beeld zou gegeven hebben. Eindelijk een derde wet, die ziet op de houding van het hoofd: dat de patiënten hun hoofd richten overeenkomstig de physiologische werking van de zieke spier.

Ten slotte wil ik nog even stilstaan bij een voordracht van GEO. T. STEVENS uit New-York, den man, die zooveel naam maakte door zijn geschriften over Heterophoria, dat is afwijking minder dan strabismus, of, als men wil, strabismus, die onder gewone omstandigheden latent is.

Hij besprak *het gewicht van het behoud van gelijke draaiing der oogen na operaties aan de spieren*. Vooropstellende, dat scheelzien niet is een aandoening van één oog, maar een gelijke afwijking van beide oogen, keurde hij ten sterkste af het opereeren alleen op het zgn. scheelziende oog, en raadde aan, zelfs voor heterophoria, de operatie te verdeelen op beide oogen.

De tegenzin tegen binoculair enkel zien na tenotomie schrijft hij toe aan ongelijke rotatie van het oog, *niet* aan cerebrale afwijkingen of valsche projectie.

Wat van den dag niet door Sectie- of Algemeene Vergaderingen in beslag genomen was, werd geheel ingenomen door allerlei feestelijkheden, als: garden-parties, conversaciones, lunches, dinners, gegeven door rijke particulieren of corporaties. Voor degenen, die natuurschoon wenschten, waren tochten georganiseerd naar het van ouds beroemde Bath, naar Ilfracombe, enz., terwijl in de onmiddellijke nabijheid Clifton, met zijn rocks en 250 voet hoogen suspensionbridge, de schoonste natuurtafreelen bood.

In de stad stonden alle instellingen, gebouwen en fabrieken voor de congresleden open, in één woord de geheele congresstijd was een aaneenschakeling van gul onthaal en vriendelijke gastvrijheid, zooals men dat slechts van Engelschen kan verwachten.

H. SNELLEN JR.

